

[Elgaard.]

praktiske Liv og opnaa en klar Begrænsning af deres Opgave i en Periode, hvor Beskæftigelsen var konstant, og hvor der hverken i Henseende til Afsætning eller paa andre Omraader ændredes noget i Billedet. Paa det nuværende Tidspunkt, da vi staar foran en afgjort Øgelse af Beskæftigelsen indenfor de forskellige Arbejdsomraader, finder jeg, at det vilde være en meget vanskelig Opgave at administrere særlig denne Lov.

Lovforslaget om Indførelse af en 40 Timers Arbejdsuge gaar jo ud paa at fordele tilstedeværende Arbejde. Jeg vil gerne derom sige, at heller ikke paa dette Omraade er man i det danske Samfund helt uden Erfaring. Saa vidt mig bekendt er der paa det nuværende Tidspunkt indenfor Danmarks arbejdsmæssige Omraader nogle Tusinde Arbejdere, der har nedsat Arbejdstid. For nogle af dem er maaske Arbejdstimetallet pr. Dag nedsat, for andre er maaske Arbejdsdagetallet pr. Uge nedsat o. s. v. Jeg tror, at saadan Nedsættelse omfatter en 13 000—14 000 Arbejdere i dette Øjeblik. Det vil altsaa sige, at indenfor ganske bestemte Virksomheder er Driftslederne og Arbejderne enedes om at nedsætte Arbejdstiden. Det er muligt, at denne Nedsættelse intet som helst har med Forøgelsen af Arbejds mængden at gøre. Det er muligt, at den er kædet til Interessen i, at den vedkommende Produktion ikke maa naa ud over en vis Mængde. Men Begrænsning af Arbejdstiden er altsaa ikke helt uprøvet i det danske Samfund. Man har jo ogsaa foretaget en statistisk Bearbejdelse af Virkningerne af, at der arbejdes paa nedsat Arbejdstid, nemlig hvad Indskrænkningen af den normale Arbejdstid betyder i Henseende til Formindskelse af Arbejdsløsheden. Saa vidt jeg har set, er det ikke noget stort Antal Arbejdere, der arbejder med forkortet Arbejdstid. Men saa vidt jeg har set, har disse 13 000—14 000 Arbejdes nedsatte Arbejdstid kun betydet godt 1 pCt.s Formindskelse af Arbejdsløsheden. Man kan altsaa sige, at Indførelsen af den kortere Arbejdstid indenfor en Del Virksomheder, og omfattende nogle Tusinde Arbejdere, ikke giver sig, skal vi sige, store Udslag. Jeg tror, man har Lov til at sige, at den vil ikke give sig store Udslag hverken i den ene eller den anden Retning. Derfor kunde man jo godt mene, at Indførelsen af en Arbejdsuge paa 40 Timer eller et andet Timetal, afvigende fra det normale, som jeg vel har Lov til at sætte til 48 Timer, heller ikke, selv om det kunde effektueres indenfor de Omraader, hvor det offentlige nu vil være med til at

støtte forskellige Arbejders Igangsættelse, vil have nogen betydelig Indvirkning paa Antallet af beskæftigede Arbejdere.

Ogsaa her kunde jeg have Lyst til at nævne den Række af Arbejder, som vil blive sat i Gang i Kraft af Love, der enten er gennemført eller vil blive gennemført, og jeg maa maaske ogsaa her nævne de Beløb, der vil blive Tale om. Det første, jeg skal nævne, er Loven om Boligbyggeriet; den omfatter et Beløb paa 30 Mill. Kr. Det næste, jeg skal nævne, er Loven om Udstykning og Oprettelse af Husmandsbrug; den omfatter et Beløb paa 11,7 Mill. Kr. Det tredje, jeg skal nævne, er Grundforbedringsloven; den omfatter et Beløb paa 10 Mill. Kr. Endvidere har Finansudvalget bevilget 16 Mill. Kr. til ekstra Vejarbejder, 5 Mill. Kr. til forskellige Havnearbejder, ligesom jeg anser det for givet, at der, inden Rigsdagssamlingen slutter, vil blive gennemført en Lov om Udlaan til Kommuner for derigennem at lette Kommunerne Vejen til at faa Midler til Arbejders Iværksættelse indenfor Kommunernes Omraade.

Naar man tænker paa den Række af beskæftigelsesmæssigt meget vigtige Love, og man saa paa dette Tidspunkt bliver stillet overfor Lovforslaget om 40 Timers Arbejdsugen, er det, jeg synes, at der vist var god Anledning til, at man først, da det er saa vidtspændende Foranstaltninger, der vil blive sat i Værk, indhøstede nogen Erfaring for, hvad der bliver opnaaet gennem de Love, jeg her har nævnt, inden man gik til yderligere Foranstaltninger.

Jeg tør ikke sige, om det skulde være muligt gennem en Begrænsning af Arbejdstiden indenfor et eller flere Felter af Arbejde at opnaa Anbringelse af et betydeligt Antal Arbejdere udover dem, der med den normale Arbejdstid vilde komme i Arbejde. Men jeg forstaa Situationen saadan, at selv om dette Lovforslag om 40 Timers Arbejdsugen ikke gennemføres, vil det være muligt i hvert enkelt Tilfælde uden denne Lov at gennemføre Foranstaltninger i den Retning, hvis en Kommune indenfor sit Omraade sætter et Arbejde i Gang, eller der paa anden Maade sættes et beskæftigelsesmæssigt Arbejde i Gang, og Arbejdsgiverne og Arbejderne enes om en Arbejdstidsdeling, der ikke bryder hverken Lønftaler eller andre organisationsmæssige Rammer. Dette vil jo være muligt i hvert enkelt Tilfælde, hvor det skønnes, at det beskæftigelsesmæssigt og paa anden Maade er at foretrække, og jeg kan ikke nægte, at jeg meget hellere ser, at en Indskrænk-